Dziś 10 stron i kalendarz ścienny

Cena egz. 10 gr.

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVIII — Piątek 1 stycznia 1937 r. — Nr. 1

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec, Piłsudskiego 4. Telef.: Red. 61064, Adm. 61073 | P.K.O. 302.712 | Opłata pocztowa uiszczona gotówką

Prenumerata miesięczna z odnoszeniem do domu i przesyłką pocztową Zł. 2.50

Nowe sukcesy powstańców

na froncie madryckim

RABAT, 31.12. Na froncie aragońskim wojska powstańcze przeszły do kontrataku. Na odcinkach Corbazan, Campilo, nieprzyjaciel cofa się w dalszym ciągu, pozostawiając na placu boju licznych zabitych, jeńców i wiele materiału wojennego.

W okolicy Basurero wojska rządowe zaatakowały pozycje powstańcze. Nieprzyjaciel, przypuszczony na niewielką odległość do okopów i przyjęty silnym ogniem karabinów maszynowych, poniósł wielkie straty.

Na przedpolu znaleziono 80 trupów żołnierzy nieprzyjacielskich, przy czym ze znalezionych przy nich dokumentów stwierdzono, że atak był oddawna i starannie przygotowywany. W godzinach po południowych odparto na odcinku tym ponownie atak wojsk rządowych.

MADRYT, 31.12 Wczorajszy wieczorny komunikat Ministerstwa wojny donosi: Na odcinku Aranjuezu na poudnie od Tagu zaatakowały wojska rządowe pozycje powstańców, zadając im poważne straty. Na tym samym odcinku wysadzono w powietrze składający się z 35 wagonów pociąg powstańczy, wiozący żołnierzy, materjał wojenny i żywność.

Na odcinku Guadalajara zajęły wojska rządowe miejscowość Atienza. Na froncie madryckim panował spokój.

BURGOS, 31.12. Po zajęciu przez wojska powstańcze miasta Bualance i gminy Caneto władze cywilne przystąpiły do protokularnego zbierania danych o gospodarce komunistów w tych osiedlach.

Stwierdzono, że w Bualance rozstrzelano 150 osób. Zamordowano 6 księży i 4 żołnierzy żandarmerii.

W Caneto zamordowano 39 osób, m. in. deputowanego. Przed zajęciem Caneto przez wojska gen. Franca komuniści zamordowali oprócz wyżej wymienionych osób, jeszcze 10 kobiet.

LONDYN, 31.12. (tel. wł.) W czwartek rano wyjechało z Glasgowa 150 ochotników, członków miejscowej partii komunistycznej celem zaciągnięcia się do wojsk rządu madryckiego.

Okręt, którym pojechali ochotnicy płynie do Walencji.

Stan zdrowia Ojca św.

poprawił się znacznie

MIASTO WATYKAŃSKIE, 31.12. — Stan zdrowia Ojca św. poprawił się znacznie. Od trzech dni ustąpiły bóle w nodze, gdyż skrzep w żyle został usunięty i krew krąży znowu swobodnie. Niebezpieczeństwo komplikacyj wydaje się niemożliwym. Przygotowuje się specjalny aparat, który pozwoli Ojcu św. wstawać z łóżka i poruszać się, trzymając jednak chorą nogę w bezruchu.

Jeśli wszystko odbywać się będzie normalnie, upłyną jeszcze co najmniej 2 miesiące, zanim Ojciec św. powróci do zdrowia. Papież zachowuje zupełną pogodę i cierpliwość, całą ufność pokładając w Bogu.

Żyrardów wypłaca dywidendę

po przejściu w ręce polskie

WARSZAWA, 31.12. (Tel. wł.) Wobec przejęcia przez rząd większości akcyj Żyrardowa, czynione są przygotowania do walnego zgromadzenia akcjonariuszów. Ponieważ zwołanie tego zgromadzenia poprzedzić muszą liczne formalności prawne nie będzie ono mogło odbyć się wcześniej niż w drugiej połowie lutego. Z ramienia rządu interesy skarbu państwa reprezentować będzie Państwowy Bank Rolny, któremu będzie przekazany cały pakiet akcyj. Misję tę powierzono dlatego PBR, gdyż rząd przywiązuje wielkie znaczenie do rozwoju Żyrardowa, jako poważnego odbiorcy lnu.

Na walnym zgromadzeniu ustalona będzie **wysokość dywidendy za lata ubiegłe.** Staje się to dzięki temu, że z bilansu Żyrardowa skreślona została pretensja Boussaca **na sumę 10 i pół miljona złotych.** Dywidendę otrzymają tylko mniejsi akcjonariusze. suma zaś przypadająca rządowi zasilić ma środki obrotowe Zakładów Żyrardowskich.

Rok więzienia za bluźnierstwo

Wyrok w procesie „Wolnomyśliciela Polskiego"

WARSZAWA, 31.12. (tel. wł.) Sąd okręgowy ogłosił dziś wyrok w procesie adw. Józefa Littauera i red. odpowiedzialnego czasopisma „Wolnomyśliciel Polski" Józefa Wrońskiego, który to proces toczy się wczoraj.

Sąd uznał, że adw. Littauer z pełną świadomością dopuścił się publicznego bluźnierstwa w przekładzie książki Couchoud pt. "Tajemnica Jezusa", drukowanej w odcinkach w „Wolnomyślicielu Polskim" i skazał go na rok więzienia bez zawieszenia kary.

Redaktor odp. Wroński uzyskał wyrok uniewinniający, ponieważ jako drukarz nie miał wpływu na treść pisma, faktycznym redaktorem był zaś kto inny.

Jak wiadomo, sprawa ta toczyła się z oskarżenia OO. Paulinów z klasztoru Jasnogórskiego.

W motywach wyroku sędzia Leszczyński podkreślił publiczny charakter bluźnierstwa oraz okoliczności obciążające adw. Littauera. Winien on ponieść surową odpowiedzialność, ponieważ znany jest z tego, że prowadzi od dłuższego czasu uporczywą walkę z Kościołem katolickim, jest człowiekiem na wysokim poziomie intelektualnym i jako ad wokat zdawał sobie sprawę, iż czyn zagrożony jest karą. Tłumaczenia się oskarżonego, iż nie posiadał on świadomości, że dopuszczał się bluźnierstwa, jest bez znaczenia, jak również i ta okoliczność, że „Wolnomyśliciel", który zawierał bluźniercze odcinki, nie był konfiskowany.

Niezdrowe stosunki

W SZKOLNICTWIE W STANISŁAWOWIE

WARSZAWA, 31.12. (Tel. wł.) Z nakazu władz szkolnych podjęte zostały dochodzenia w sprawie niezwykłych wypadków samobójstw, które zdarzyły się na terenie Stanisławowa wśród uczniów. W ciągu 1 tygodnia zanotowano tam aż dwa wypadki, które wstrząsnęły opinią publiczną. W pierwszym wypadku uczeń spoliczkował nauczyciela i następnie odebrał sobie życie, w drugim uczeń popełnił samobójstwo po otrzymaniu złej cenzury.

Obydwa wypadki będą przedmiotem skrupulatnych badań.

Brak tłuszczów

W NIEMCZECH

BERLIN, 31.12. Brak tłuszczów zmusza Niemcy do coraz nowych zarządzeń oszczędnościowych. Obecnie ukazało się rozporządzenie, że z dniem 1 stycznia 1937 r. wszystkie fabryki czekolady i cukiernie otrzymywać będą tłuszcze potrzebne do fabrykacji pralinek, czekoladek, lub do wypieku ciastek tylko w ograniczonej ilości (75 proc. przydziału z roku ubiegłego) i to tylko za każdorazowym zezwoleniem odnośnych władz gospodarczych.

Zarządzenie to obowiązuje na razie tylko do 1 marca i prawdopodobnie po tym terminie przydział tłuszczów zostanie jeszcze bardziej ograniczony.

Szkarlatyna w Szwecji

SZTOKHOLM, 31.12. (tel. wł.) W północnej Szwecji wybuchła gwałtowna epidemja szkarlatyny. Pewna mała wioska na północ od Sztokholmu została specjalnie dotknięta epidemją, gdyż w ciągu 24 godzin zanotowano tam 74 wypadki szkarlatyny, z czego kilka śmiertelnych.

Nieudała awantura hitlerowska w Gdańsku

A Liga Narodów nadal przygląda się biernie naruszaniu statutu W. Miasta

Prasa wiedeńska uzyskała okólną drogą informacje będące nielada sensacją.

Według jej doniesień przywódca (gauleiter) okręgu gdańskiego partii hitlerowskiej Foerster zamierzał dokonać podczas minionych świąt Bożego Narodzenia zamachu stanu w Gdańsku i objąwszy władzę ogłosić przyłączenie Wolnego Miasta do Rzeszy niemieckiej.

O projektach Foerstera powiadomiony został premier pruski Goering, który natychmiast polecił prezydentowi Senatu gdańskiego Greiserowi zaaresztowania przywódców spisku a Foerstera oddać pod nadzór policyjny.

Rozkaz Goeringa został częściowo wykonany, a mianowicie zaaresztowano kilkudziesięciu członków zmotoryzowanych oddziałów szturmówek. Natomiast Foerster zdołał zmylić czujność władz i wyjechał potajemnie do Niemiec.

Powyższe informacje przypominają sygnalizowane przez nas zapowiedzi hitlerowskiej prasy gdańskiej o prezencie gwiazdkowym, który w postaci powrotu Gdańska do Niemiec zamierzali złożyć hitlerowcy Wolnego Miasta kanclerzowi Hitlerowi.

Dokonane aresztowania znalazły również echo w prasie angielskiej. — „Manchester Guardian" wyraża np. żal, że wobec groźnych powikłań, których jesteśmy świadkami, zapomina się o sprawie Gdańska, mimo że jest ona niemniej ważna i że Liga Narodów nic w tej sprawie nie robi.

Wszystko to, co się działo w Niemczech dzieje się w Gdańsku: bezprawie udające prawo, zamaskowany terroryzm, konfiskata pism i oficjalne szerzenie fałszu, a nie ma w Gdańsku żadnego niebezpieczeństwa komunistycznego, ani zagrożenia porządku społecznego, które mogłoby być użyte za pretekst dla metod dyktatorskich. Mimo że obowiązki Ligi Narodów, kończy „Manchester Guardian" są zupełnie jasne, Liga nie czyni niczego, by położyć kres skandalowi gdańskiemu, który w spokojniejszych czasach musiałby wstrząsnąć sumieniem cywilizowanej Europy.

Wszystkim Prenumeratorom, Czytelnikom, Przyjaciołom, Korespondentom i Współpracownikom naszego pisma składamy serdeczne życzenia Noworoczne

„KURJER ZACHODNI"

Projekt wysiedlenia
2 tysięcy bezrobotnych z Zawiercia

Onegdaj przybył do Zawiercia delegat Ministarstwa opieki społecznej i delegat głównego zarządu Funduszu Pracy z Warszawy p. Gorczyca, który przeprowadził w gmachu Magistratu konferencję z delegatami Związków zawodowych.

Na konferencję tę przybyli delegaci następujących Związków zawodowych: „Polska Praca", ZZZ., klasowy PPS., Centralny Związek Frakcja, Zawodowe Zjednoczenie społeczno-chrześcijańskie.

Na wstępie konferencji delegat Min. opieki społecznej i Funduszu Pracy p. Gorczyca poinformował zebranych o celu konferencji. Mianowicie rozpatrzony ma być plan wysiedlenia 2 tysięcy bezrobotnych w celu częściowego zlikwidowania bezrobocia.

Wysiedleni bezrobotni znaleźli by zatrudnienie w przemyśle lub kamieniołomach.

Delegaci związków zawodowych podali inny projekt stopniowej likwidacji bezrobocia w Zawierciu, którzy główną uwagę zwrócili na uruchomienie fabryki TAZ. i Hulczyńskiego, co było by możliwe, gdyby przyznano tym fabrykom zamówienia rządowe.

Przy końcu dyskusji, p. Gorczyca zakomunikował, że będzie urzędował w Magistracie przez kilka dni, w związku z czym prosi o współpracę wszystkie związki zawodowe, aby sporządziły listy chętnych na wyjazd.

W tym celu zostanie zwołana jeszcze jedna konferencja w najbliższym czasie.

Choinka dla biednych dzieci
ROSYJSKIEGO TOWARZYSTWA DOBROCZYNNOŚCI

Rosyjskie Tow. Dobr. urządza w dn. 6 stycznia 1937 r. „Choinkę dla biednych" w sali Wojsk. przysposobienia kolejowego ul. Kilińskiego 3.

W programie zabawy dla dzieci, śpiewy, gry itp. Początek o godz. 16.

LUDWIK WEINERT WILTON

PANTERA

55

Jak dotychczas zresztą, nie zanosiło się bynajmniej na konieczność wyjazdu. Różnorakie interesy pułkownika rozwijały się pomyślnie i tylko stary z Limehouse przysparzał mu ostatnio trosk swymi osobliwymi zleceniami. Pułkownik był by się najchętniej pozbył tej znajomości, która przy dzisiejszej jego pozycji społecznej najzupełniej mu nie dogadzała, ale stary i jego tajemniczy poplecznicy wiedzieli o nim rzeczy, nie równie bardziej niebezpieczne, aniżeli po łudniowo - amerykański wyrok śmierci. Jeden jedyny raz popróbował zerwać krępujące go więzy i sprzeciwić się wykonaniu otrzymanego od starego polecenia, ale natychmiast wpadł w taką opresję, że bez zwłoki wyraził pełną skruchę za swą krnąbrność.

— Nie rób pan już na przyszłość takich głupstw — ostrzegł go wówczas stary Johnson swym suchym astmatycznym głosem — pantery nie znają się na żartach. Nie można się wydostać żywcem z ich pazurów. Przecież i mnie siedzą już od lat na karku. Niech bym tylko popróbował się ich pozbyć, jutro byłbym skończonym człowiekiem.

Rowcliffe był na tego rodzaju pouczenia wyjątkowo wrażliwy, pozwolił się więc bez trudu przekonać. Przy tej sposobności usłyszał po raz pierwszy o panterach i świadomość, że ma do czynienia z całą szajką, skłoniła go do jeszcze większej ostrożności. Zrozumiał wreszcie, co ma oznaczać znak, widniejący na poleceniach piśmiennych, wręczanych mu bezpośrednio przez Johnsona lub przesyłanych pocztą gołębią. W gruncie rzeczy nie przemęczano go zresztą poleceniami i za każdorazowe usługi sowicie wynagradzano. Mimo to doświadczał niemiłego wrażenia, że pracując dla tych tajemniczych mocodawców, naraża własną skórę.

Specjalnie niesympatyczne wydało mu się polecenie inwigilowania nadinspektora Scotland Yardu, hołdował bowiem od niepamiętnych czasów poglądowi, że policji należy w miarę możności schodzić z drogi. Miał z tym kłopot z jeszcze jednego względu. Mianowicie Johnson powoływał się na list wysłany pocztą gołębią przed kilkoma dniami. Listu tego pułkownik nie otrzymał.

Innymi słowy gołąb z tulejką nr. 5 najwidoczniej nie dotarł do celu. Podobne wypadki były wprawdzie rzadkością, zdarzały się jednak od czasu do czasu. W zestawieniu wszakże z osobą nadinspektora Scotland Yardu, będącego postrachem londyńskiego świata podziemnego, drobny ten fakt nabierał cech specjalnie niepokojących. I nawet niewzruszony starzec z Limehouse zdawał się tym niepokoić, chociaż w jego brodatej twarzy o chorych oczach, ukrytych za zielonymi szkłami, trudno było doszukać się jakiegoś wyrazu.

Mimo wszystko pułkownik wziął na siebie tę niemiłą misję i w ciągu jednego dnia śledził nawet nadinspektora osobiście. Potem jednakże zlecił dalszą inwigilację dwójce zaufanych ludzi. Stary powierzył mu bowiem nowe zadanie — odszukanie dziewczyny z panterą.

Rowcliffe ani w pierwszym, ani w drugim wypadku nie miał pojęcia, o co właściwie chodzi, strzegł się jednakże pilnie — jak we wszystkich tego rodzaju sprawach — zbytecznych pytań. Nigdy nie był ciekaw celu lub znaczenia danego polecenia, gdyż uważał, że im mniej jest wtajemniczony w istotę sprawy, tym mniejszą odpowiedzialność bierze na siebie. Sama bowiem czynność przezeń wykonywana — każda z osobna — nie stanowiła w zasadzie nic karalnego.

Świadomość ta działała nań uspokajająco, jakkolwiek swym niezrównanym węchem wyczuwał, że święci się coś złego. Tajemnicze wypadki w Chesterhills, pojawienie się Murphy'ego w hotelu, wreszcie łowy na dziewczynę, wszystko to pozwalało przypuszczać, że afera przedstawia się wyjątkowo poważnie i skłaniało go do zachowania daleko idącej ostrożności.

(C. d. n.)

Nasza pomoc dla Czechosłowacji

według dziennika angielskiego

W związku z uchwałą parlamentu francuskiego dotyczącej pożyczki dla Polski prasa angielska podnosi znaczenie Polski w przyszłym konflikcie zbrojnym we wschodniej Europie.

„Daily Telegraph" pisze, że jednomyślność uchwały jest dowodem znaczenia, jakie Francja przywiązuje do przymierza francusko - polskiego. „Staranne studia nad okolicznościami, w jakich może wybuchnąć wojna we wschodniej części Europy centralnej — pisze „Daily Telegraph", doprowadziły Paryż do ostatecznego wniosku, że **dla Francji istnienie silnej armii polskiej znacznie** przeważa znaczenie jakiegokolwiek wysiłku wojskowego, jaki mógłby rozwinąć Rosja sowiecka. Przyjmując stale powtarzane oświadczenia niemieckie, że Niemcy nie mogą uważać istniejącej granicy wschodniej za trwałą, Francja jest przekonana, że największym **niebezpieczeństwem dla Europy jest groźba ataku niemieckiego na południową Czechosłowację.**

Wchodząc przez terytorium niemal wyłącznie zamieszkałe przez mniejszości niemieckie, siły armii inwazyjnej nie spotkałyby, według obliczeń niemieckich, silniejszego oporu w posunięciu, **którego celem byłoby połączenie sił z Węgrami.** W tej fazie zdolność i gotowość Polski do wzięcia udziału w powstrzymaniu fali byłaby żywotna. Mogłaby ona pozwolić na opóźnienie i przeszkodzenie planu kampanii napastnika, co umożliwiłoby sprzymierzonym: Czechosłowacji, Rumunii i Jugosławii na zneutralizowanie Węgier, jako potencjonalnego sprzymierzeńca napastnika".

Wspomniane pismo dodaje, że według obliczeń francuskich to zadanie Rumunia i Jugosławia mogłyby wypełnić nie wcześniej, jak w 6 tygodni po wybuchu wojny.

CZY BĘDZIE LEPIEJ

W ROKU 1937

Stajemy u progu Nowego Roku z uczuciem, pomimo wszystko, lepszym, aniżeli stawaliśmy u progu Starego Roku. Aczkolwiek sytuacja na szerokim świecie nie usposabia radośnie bo znajdujemy się w fazie wzmożonych zatargów i komplikacyj pomiędzy narodami, państwami, a nawet w okresie psychozy wojen domowych, to przecie jeśli chodzi o nasze polskie sprawy możemy być optymistami. Zauważmy bowiem w perspektywie minionego roku jedno, niezmiernie ciekawe zjawisko. Oto pomimo rozbicia politycznego w kraju, pomimo ostrych tarć następuje konsolidacja narodowa w odniesieniu do pewnych zagadnień, w płaszczyźnie wspólnej społeczeństwu ideologii. Ta konsolidacja najzupełniej wyraźnie ujawnia się w kwestii wzmocnienia potęgi obronnej Państwa, w kwestii unarodowienia handlu, rzemiosła i przemysłu, w kwestii wzmocnienia polskości na kresach i obrony Polaków za granicą, w takich zagadnieniach jak morskich, kolonialnych i t.d.

Są to wszystko sprawy, co do których nie ma różnicy poglądów w społeczeństwie polskim.

Mówiąc o konsolidacji społeczeństwa polskiego, nie mówimy o formalnym zjednoczeniu, w jakiejś wspólnej organizacji. Pod tym względem zaobserwować raczej można rozprószenie, rozbicie. Rozpadają się stare organizacje, powstaje wiele drobnych. Zjednoczenie następuje ideowe, w odniesieniu do pewnych spraw, które muszą znaleźć rozwiązanie o ile chcemy być państwem mocnym i niezależnym. Mamy do czynienia przeto z procesem zdrowego rozwoju ideowego, z którego następnie wyłoni się niewątpliwie odpowiednia forma zewnętrzna.

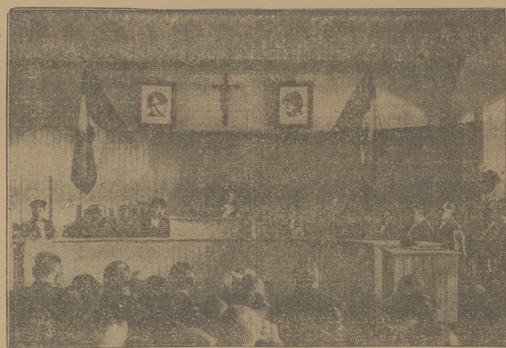
Z lepszym uczuciem stajemy u progu Nowego Roku i dlatego, iż pod względem gospodarczym zapowiada się znacznie lepiej. Zapewne, mogą przyjść niespodziewane wydarzenia, przekreślające zwykłą rachubę ludzką. O ile jednak nie przeszkodzą „wyższe siły", niezależne od naszej woli, śmiało rzec można, iż rok 1937 będzie rokiem gospodarczo dobrym. Wedle pobieżnych obliczeń Państwo Polskie w roku 1937 powinno przebudować, poza kapitałami prywatnymi, sumę około 2 miliardów złotych. Jest to suma kilkakrotnie większa, od sum przeznaczanych na cele inwestycyjne w kraju w latach ubiegłych. Ponieważ plan inwestycyjny przewiduje inwestycje o trwałym charakterze, w sensie zatrudnienia, tedy możnaby rzec, iż rok 1937 powinien być rokiem wyraźnego, stopniowego likwidowania bezrobocia.

Bezrobocie w Polsce to jedna z najbardziej palących kwestyj wszystko jedno z jakiej strony ją się rozpatruje: przyczynowej czy skutku, gospodarczej czy społecznej. Rok 1937 bezrobocia w kulturze, nie zlikwiduje. Przyrost ludności w Polsce odbywa się w szybszym tempie, aniżeli wzrost zamożności kraju. Tedy aktualną kwestią jest sprawa z jednej strony emigracji ludności żydowskiej z Polski, a z drugiej strony sprawa posiadania przez Polskę swych własnych kolonij. Zagadnienie ważne i palące, rozpatrywane już na forum międzynarodowym. Miejmy nadzieję, że rok 1937 i pod tym względem będzie dla nas pomyślnym.

Pomimo wielu dobrych gwiazd przyświecających Nowemu Rokowi, nie wolno nam, ani na chwilę, zapominać o czekających wielu trudnościach, przeciwnościach. Mamy wielu wrogów zewnętrznych i wewnętrznych. Mamy potężnych wrogów zewnętrznych, którzy wszelkimi siłami chcą nas osłabić. Mamy wrogów wewnętrznych świadomych swej złej roboty i takich, którzy wykonywują tę robotę przez głupotę. Wielkimi sumami pieniężnymi operują wrogowie, a działają w sposób wyrafinowanie sprytny pod najróżnorodniejszymi firmami, płaszczykami. Rok 1937 będzie rokiem zdecydowanej walki narodu polskiego z wszelkimi akcjami komunistycznymi, bezbożniczymi, masońskimi, destrukcyjnymi. W walce tej, niewątpliwie jednoczyć się będą wszystkie zdrowe siły społeczeństwa polskiego zdążające do wzmocnienia Państwa polskiego.

U progu Nowego Roku stajemy z uczuciem pewności, iż musi być i będzie lepiej.

STEFAN ARNOLD

W związku z obowiązującymi obecnie w Abisynii sądami włoskimi ostatnio odbyła się w Addis Abebie uroczystość otwarcia sesji sądu apelacyjnego.

Czy tylko „na próbę"

ogłoszona zostanie mobilizacja w Niemczech

Francuskie koła wojskowe i politycze uzyskały wiadomość o projektowanym w Niemczech zarządzeniu próbnej mobilizacji. Powołanie pod broń wielu roczników rezerwistów przewidziane jest na połowę marca roku bież. i ma rzekomo na celu tylko zademonstrowanie zagranicy sił wojskowych Rzeszy.

Demonstracja ta ma służyć rządowi niemieckiemu jako środek przy forsowaniu żądań natury politycznej. Potęga sił zbrojnych Rzeszy oraz wizja ich straszliwego w skutkach natarcia stanowić ma dla państw europejskich groźne memento, jaki los ich spotka w razie nie spełnienia żądań niemieckich.

Jest rzeczą zupełnie prawdopodobną, że mobilizacja okazać się może „próbą generalną", w czasie której dowództwo sił zbrojnych niemieckich będzie się chciało przekonać o sprawności aparatu mobilizacyjnego oraz funkcjonowaniu życia gospodarczego po oderwaniu od warsztatów pracy wielu setek tysięcy powołanych pod broń pracowników.

Fakt, że wiadomość o przewidywanej mobilizacji przedostała się do prasy, wskazuje na to, że rządowi niemieckiemu zależy na tym, aby wśród państw europejskich nie powstały obawy o losy pokoju.

Zaprzestanie zbrojeń

TO ZACHĘTA DLA NAPASTNIKA

Premier angielski Baldwin skierował z okazji nowego roku do głównej organizacji partii konserwatywnej Primrose Liga odezwę, w której zaznacza, że w upływającym roku Anglia osiągnęła dalsze sukcesy w dziedzinie gospodarczej.

W dziedzinie polityki zagranicznej ubiegający rok sprawił rządowi dużo trudności.

Angielski program zbrojeń jest wobec sytuacji światowej i szybkiego wzrostu armij europejskich **koniecznością, której żaden rząd angielski nie może lekceważyć.**

Angielskie siły zbrojne nigdy nie będą użyte do celów, które nie będą zgodne z polityką Ligi Narodów. **Dalsze odraczanie zbrojeń byłoby zbrodniczą głupotą.** Krytycy tej polityki nie wysunęli żadnych propozycyj, któreby się dało uzgodnić albo z bezpieczeństwem narodowym, albo ze stosunkiem Anglii do Ligi Narodów. **Zaniechanie zbrojeń byłoby zaproszeniem do napadu i zachęcaniem napastnika.**

W końcu Baldwin wyraził nadzieję, że rok 1937 będzie rokiem pokoju i dobrobytu dla Wielkiej Brytanii.

Wszędzie są jednacy

Przed paru dniami w areszcie śledczym w Wiedniu osadzonych zostało kilku „obywateli polskich" a mianowicie: Naftal Lewinter, Lejbuś Friedmann, Mojżesz Loeb-Usiatyński i Mojżesz Kaufmann. Oskarżeni oni zostali o pobieranie lichwiarskich procentów.

Lichwiarze ci żądali od pożyczających u nich pieniądze 48—76 proc. rocznie i nie przebierali w środkach, by wymusić płacenie takiego niesłychanego procentu. Pewnego kupca wiedeńskiego zmusili nawet do fałszowania weksli. Kupiec ten popełnił potem samobójstwo z rozpaczy.

Pożegnanie min. Papee

PRZEZ SENAT W. M. GDAŃSKA

Senat Wolnego Miasta wydał na ratuszu gdańskim uroczysty bankiet pożegnalny na cześć ustępującego komisarza generalnego R. P. min. Papee.

Prezydent Greiser wygłosił podczas bankietu przemówienie, w którym podkreślił zasługi min. Papee na polu porozumienia między Polską i Gdańskiem. P. Greiser wręczył min. Papee model starego gdańskiego statku żaglowego, jako upominek senatu Wolnego Miasta.

Min. Papee odpowiedział krótkim przemówieniem w języku polskim, zakończonym w języku niemieckim. Mówca dziękował senatowi za życzliwość i współpracę.

Wczoraj przybył z Warszawy do Gdańska z Warszawy nowomianowany komisarz generalny R. P. w Gdańsku p. Chodacki.

O czem pisało się w roku 1936

STYCZEŃ

2 — Katastrofa angielskiego samolotu — 11 osób poniosło śmierć.
3 — P. Prezydent Mościcki nałożył biret kardynalski na głowę ks. nuncjusza Marmaggi.
8 — Wyprawa balonowa kp. Burzyńskiego i dr. Jana Gadomskiego na obserwowanie zaćmienia księżyca.
10 — Skazanie na śmierć Hauptmana domniemanego zabójcy Lindbergha.
15 — Otwarcie podstudia rozgłośni katowickiej w Sosnowcu.
17 — Król angielski Jerzy poważnie zachorował.
21 — Śmierć Jerzego V. Książę Walii Edward VIII obejmuje tron.
21 — Dymisja rządu Lavala.
22 — Powszechna mobilizacja w Abisynii.
23 — Zwycięska ofenzywa marsz. Grazziani.
23 — Bojkot „Expresu Ilustrowanego" wskutek obrazy uczuć katolickich.
24 — Protestacyjny jednodniowy strajk studentów.
25 — Ohydny mord w Tatrach na osobie inż. Dyliona z Katowic.
28 — Pogrzeb Jerzego V. W uroczystości tej wzięło udział 3 miliony ludzi.
29 — Krwawe zaburzenia w Kairze.
30 — Zgon gen. Kondylisa.

LUTY

5 — Konflikt marsz. Cara z min. Poniatowskim.
6 — Otwarcie Olimpiady zimowej w Garmisch.
6 — Likwidacja fałszywej fabryki monet w Sosnowcu.
8 — Płk. Koc — prezesem Banku Polskiego.
8 — Krwawe starcie w Zagórowie.
12 — Skazanie na bezterminowe więzienie zabójcy króla Jugosławii.
13 — Napad na Leona Bluma.
15 — Wymówienie warunków płac w przemyśle w Zagłębiu.
16 — Prof. Wyspiański na wiecu wolnomyślicieli został „poczęstowany" krzesłem w głowę.
17 — Rewolucja w Paragwaju.
19 — Rozwiązanie Str. Narodowego na Śląsku.
21 — Groźba rewolucji w Hiszpanii.
22 — Tragiczna katastrofa na kop. „Dorota". Czterech górników poniosło śmierć.
26 — Rewolucja wojskowa w Japonii.
28 — Przerwanie strajku w Warszawskim Tow. na kopalniach „Kazimierz" i „Juliusz".

MARZEC

5 — Projekt zniesienia uboju rytualnego przyjęty przez sejmową komisję administracyjną.
6 — Zamach rewolwerowy na premiera Jugosławii.
7 — Hitler zrywa pakt locarneński. — Wojska niemieckie w Nadrenii.
8 — Strajk studentów na politechnice warszawskiej.
15 — Śmierć inż. Józefa Hackenberga.
16 — Pod zarzutem trucia rodziny — makabryczny proces Pawła Grzeszolskiego.
18 — Śmierć greckiego działacza politycznego Venizelosa.
20 — Straszliwa powódź w Stanach Zjednoczonych — 300 tysięcy ofiar.
23 — Strajk w fabryce „Semperit" w Krakowie.
26 — Zajścia w Częstochowie. — 6 osób rannych.

KWIECIEŃ

2 — Powszechna służba wojskowa w Austrii
6 — Stracenie Hauptmanna.
5 — Skazanie Grzeszolskiego na karę śmierci.
9 — Dekret o Funduszu Obrony Narodowej.
13 — Krwawe zajścia we Lwowie.
20 — Dymisja woj. Świtalskiego po zajściach w Krakowie.
24 — Premier Kościałkowski w Budapeszcie.
24 — Rewolucja w Palestynie.
28 — Krwawe zajścia w Chrzanowie.

MAJ

1 — Skazanie morderców min. Pierackiego.
3 — Negus uciekł z Addis-Abeby.
6 — Włosi zajęli Addis-Abebę.
7 — Dymisja prezesa Banku Polskiego płk. Koca.
7 — Negus przybył do Palestyny.
11 — Król włoski — cesarzem Abisynii.
12 — Złożenie Serca Marszałka na Rossie.
14 — Dyr. Byrka — prezesem Banku Polskiego.
15 — Dymisja rządu Kościałkowskiego.
15 — Gen. Sławoj - Składkowski — premierem.
17 — Podniesienie bandery na statku „Batory".
26 — Min. Beck w Białogrodzie.
26 — Stan wojenny w Palestynie.
28 — Prez. Mościcki — doktorem honoris causa Uniw. Warsz.

CZERWIEC

2 — Proces o zajścia w Przytyku — 57 osób oskarżonych.
2 — Zajścia w Mińsku Mazowieckim — Zamordowanie wachmistrza Jana Bujaka.
10 — Czteroletni plan inwestycyjny — Mowa gospodarcza wiceprem. Kwiatkowskiego.
11 — Marsz. Badoglio — księciem Addis-Abeby. — Marsz. Grazziani wicekrólem Abisynii.
16 — Krwawe rozruchy w Belgii — Widmo strajku generalnego.
18 — Wrzenie na Litwie. — Ogłoszenie stanu wyjątkowego w Kownie.
18 — Zabójstwo Michała Wąsowicza, b. dyrektora Kasy Chorych w Sosnowcu.
24 — Napad na Myślenice przez grupę ludzi pod dowództwem Adama Doboszyńskiego.
25 — Zmiany w prezydium Rady ministrów. Red. W. Stpiczyński wiceministrem.
26 — Starcie policji z oddziałem Doboszyńskiego.
26 — Wyrok w procesie o zajście w Przytyku.

LIPIEC

1 — Ujęcie Doboszyńskiego.
1 — Mowa Negusa w Lidze Narodów.
1 Wielki zjazd Str. Ludowego w Nowosielcach.
1 — Demonstracja żydów w Zagłębiu.
3 — Krwawe zajścia pod Przeworskiem.
6 — Zniesienie sankcyj antywłoskich.
8 — Tragiczna śmierć dr. Gosiewskiego.
10 — Niebywałe upały w St. Zjednoczonych.
16 — Śmierć gen. Orlicz-Dreszera.
17 — 18-letni chłopiec zamordował ojca na Pogoni.
21 — Wybuch rewolucji w Hiszpanii.
21 — Plebiscyt „Kuriera Zachodniego" na jaki cel ma śpiewać Jan Kiepura.

SIERPIEŃ

1 — Uroczyste otwarcie Olimpiady w Berlinie.
6 — Rewolucja w Grecji.
9 — Sensacyjne zwycięstwo Polski nad Anglią w piłce nożnej.
10 — Wizyta gen. Gamelin w Warszawie.
10 — Skazanie Szymika, mordercy dr. Gosiewskiego na dożywotnie więzienie.
16 — Krwawe zajścia w Wierzchosławicach.
20 — Wielki proces terorystów w Moskwie.
26 — Zgon red. Stpiczyńskiego.
26 — Przedłużenie służby wojskowej w Niemczech.
27 — Krwawe rozruchy głodowe na Ukrainie.
27 — Gen. Śmigły-Rydz udał się do Paryża.

WRZESIEŃ

3 — Odznaczenie gen. Śmigłego-Rydza francuskim Krzyżem Legii Honorowej.
3 — Zawody balonowe o puchar „Gordon-Benneta". Polska zajmuje drugie miejsce.
5 — Ponura zbrodnia na Saturnie.
5 — Zaginięcie balonu LOPP.
11 — Entuzjastyczne powitanie gen. Śmigłego-Rydza w Sosnowcu i na ziemiach polskich.
12 — Odnalezienie załogi balonu LOPP.
12 — Aresztowanie Parylewiczowej.
14 — 12 nędzarzy spłonęło pod Katowicami.
20 — Bohaterska obrona Alcazaru.
24 — Abisynia zostaje w Lidze Narodów.
27 — Dewaluacja franka francuskiego.
29 — Zwycięstwo Frontu Ludowego w wyborach do Rady miejskiej w Łodzi.

PAŹDZIERNIK

1 — Automatyzacja telefonów w Zagłębiu.
2 — „Złoty nie ulegnie dewaluacji" — doniosła konferencja na Zamku w Warszawie.
3 — Minister belgijski van Isacker w Sosnowcu.
5 — Krwawe zajścia w Paryżu.
5 — Dewaluacja lira włoskiego.
6 — Zgon premiera Węgier Goemboesa.
8 — Zaburzenia głodowe w Zagłębiu Saary.
8 — Skandaliczne wystąpienie prez. Greisera w Gdańsku.
9 — Utworzenie Centralnego Komitetu zimowej pomocy bezrobotnym.
9 — Proces Krzysztoforskiego oskarżonego o defraudację.
13 — Madryt bez wody.
14 — Katastrofalna powódź w Brazylii.
15 — Karol Radek oskarżony o sprzyjanie Trockiemu.
16 — Sensacyjne orędzie Leopolda III, króla belgijskiego.
16 — Pogłoski o nowym obozie politycznym płk. Koca.
19 — „Paskarze do Berezy" — doniosły okólnik premiera Składkowskiego.
21 — Wizyta min. Ciano w Berlinie.
24 — Proces apelacyjny Grzeaszolskiego, zakończony uniewinnieniem go od zarzutu zatrucia dzieci talem.
24 — Niemcy uznały aneksję Abisynii.
25 — Stłumienie rewolucji w Belgii.
30 — Skazanie Krzysztoforskiego na 15 lat więzienia.

LISTOPAD

1 — Powódź w Zagłębiu.
1 — Zgon Ignacego Daszyńskiego.
2 — Kiepura w redakcji K. Z.
5 — Roosevelt wybrany ponownie prezydentem St. Zjednoczonych.
5 — Proces „Płomyka".
8 — Powstańcy wkroczyli do Madrytu.
11 — Gen. Śmigły-Rydz — Marszałkiem Polski.
11 — Min. Beck w Londynie.
12 — Piękna inicjatywa Tow. „Saturn" w pomocy zimowej bezrobotnym.
14 — „Przejazd śmierci" w Gołonogu pochłonął znowu dwie ofiary.
17 — Francuski minister Salengro popełnił samobójstwo.
19 — Wstrząsająca katastrofa w Japonii. 300 górników poniosło śmierć.
21 — Głodówka polskiej młodzieży akademickiej w Wilnie.
23 — Wyrok w procesie apelacyjnym o zajścia w Przytyku.
23 — Blokada Uniwersytetu Warszawskiego
26 — Zajścia akademickie w Warszawie, Lwowie, Poznaniu i Krakowie.
26 — Min. Antonescu w Polsce.

GRUDZIEŃ

1 — Zawiązanie Związku Polskiego w Sosnowcu.
3 — Zbrojna interwencja Niemiec w Hiszpanii.
7 — „Oddziały Obrony Narodowej".
7 — Min. Papee opuścił Gdańsk.
11 — Konflikt konstytucyjny w Anglii i abdykacja króla Edwarda.
12 — Książę Yorku — królem Anglii.
14 — Rewolucja w Chinach.
15 — Ks. Trzeciak w Zagłębiu.
21 — Sensacyjne przemówienie pos. Budzyńskiego w Sejmie.
21 — Ojciec św. zachorował.
24 — Orędzie Ojca św.
30 — Uchwalenie pożyczki francuskiej dla Polski przez parlament francuski.

CI, CO ODESZLI W ROKU 1936...

Angielski król Jerzy V.

Król egipski Fuad I

bryg. G. Orlicz-Dreszer.

Premier węgierski Gömbös

Premier japoński Saito

Dr Koester

NIEDYSKRECJE

„Sumienie obywatelskie"

We wtorek dnia 29 grudnia w rubryce „Drzazgi" „Expresu Zagłębia", autorstwa... (nam dobrze znanego!) ukazał się artykulik zatytułowany: „Torpeda" i „Młodzi idą".

Autor artykuliku, występujący w roli diabła przyodzianego w ornat i na mszę dzwoniącego połączył na drogach dziwnej ekwilibrystyki myślowej czasopismo młodzieży szkolnej „Młodzi idą", dziennik „Torpeda" i... redaktora naczelnego „Kurjera Zachodniego". A cała ta ekwilibrystyka nastąpiła z powodu podrażnionego „sumienia obywatelskiego" autora.

Nie chcąc bardziej podrażniać „sumienia obywatelskiego" autora, nie będziemy przytaczać faktów, które mogły by czułość tego „sumienia" zakwestionować. Wydaje się nam jedynie dziwnym ten katoński sposób przemawiania w sprawach katolicyzmu i narodowych przy jednoczesnym usłużnym stosunku do wolnomyślicieli i żydów, a przede wszystkim, gdy w... domu powieszonego mówi się o sznurku.

Zdajemy sobie sprawę, iż tracący popularność w społeczeństwie „Expresik" chciałby nas wciągnąć w polemikę, aby choć tą drogą zyskać poczytność. Polemizować z „Expresikiem" nie będziemy, choćby „sumienia obywatelskie" poniektórych współpracowników, ongiś zajadłych przeciwników „Expresika" czuły się tymi dotknięte.

Piszcie sobie chłopaczki, co wam się podoba, a my to potraktujemy wedle staropolskiego przysłowia: psie głosy nie idą w niebiosy.

Nauka na przyszłość

Trzy razy po sto tysięcy złotych, stanowiących główne wygrane, wylosowano w ciągnieniu trzeciej klasy trzydziestej siódmej Loterii Państwowej. Właścicielami poszczególnych ćwiartek szczęśliwych numerów: 184737, 102442 i 4385 są mieszkańcy Warszawy, Łodzi, Gniezna i Radomia, w tej liczbie — dwóch poruczników armii polskiej, cztery panie, grono pracowników kolejowych w Gnieźnie itd.

Poniżej podajemy podobiznę właściciela jednej z ćwiartek nru 184737, porucznika St. z 21 pułku piechoty. Dodać należy, iż dnia poprzedniego na inny numer, którego ćwiartkę posiadał porucznik St. padła wygrana 20.000 zł. Widocznie fortuna upodobała go sobie specjalnie.

W Gnieźnie z inicjatywy pp. Stefana Binkowskiego, pracującego w jednym z młynów, Romana Fredyka, handlowca i Katarzyny Gawlakowej, grono złożone z 35-ciu osób, nabyło wspólnie 17 ćwiartek rozmaitych losów. Już w drugiej klasie dopisało im powodzenie, bo na wszystkie te ćwiartki padły małe wygrane, ale w klasie trzeciej szczęście specjalnie uśmiechnęło się do nich, gdyż są w posiadaniu ćwiartki nru 4385, na który padła wygrana 100.000 złotych.

Przykrość natomiast spotkała inną osobę, która grała w pierwszej klasie na nr. 4385. Zrażona tym, że w tej klasie na ów numer nic nie padło — zaprzestała ona dalszej gry i w ten sposób niepotrzebnie straciła 20.000 zł., jakie otrzymała by za swą ćwiartkę w trzeciej klasie.

Stąd oczywista nauka: nie należy zrażać się chwilowym niepowodzeniem, bo nigdy nie wiadomo, co nam przyszłość przyniesie. Przeciwnie — tylko wytrwałość zapewnić nam może uwieńczenie naszych wysiłków pożądanymi wynikami.

HENRYK ZBIERZCHOWSKI

PODRÓŻ

Już dojechałem w życiowej podróży
Do stacji z czarnym napisem: „Pół wieku".
Naprożno proszę konduktora: „Człeku!
Bądź dobry! Tutaj zatrzymaj się dłużej".

Po cóż przeganiać, co się nie da przegnać?
W tym tempie dalej jechać już nie mogę,
Chcę raz choć spojrzeć na przebytą drogę,
I z tym co przeszło pragnę się pożegnać.

Spocznijmy trochę i wychylmy kielich —
Wspaniała podróż, a jednak się smucę,
Bo wiem, że nigdy więcej nie powrócę
Do owych stacyj, któreśmy minęli.

Konduktor spojrzał na więdnące liście,
Na czarne niebo bez najmniejszej gwiazdy,
Jakby wyczytać chciał z nich rozkład jazdy
I białą ręką dał znak maszyniście.

A potem rzekł mi: „W cierpliwość się okuj —
Pędzić musimy dalej bez wytchnienia,
Aż nam wyłoni się z tej nocy cienia,
Ostatnia stacja, co się zowie: „Spokój".

Dotacje

DLA OCHOTNICZYCH STRAŻY POŻARNYCH.

W związku z wypadkami nadmiernego ograniczania a nawet skreślania — bądź niewykonywania kredytów na dotacje dla ochotniczych straży pożarnych i na utrzymanie instruktorów pożarniczych, minister spraw wewnętrznych podkreślił w okólniku, że wydatki wynikają z ustawowych obowiązków gmin.

W szczególności p. minister zwrócił uwagę na potrzebę udzielania przez związki samorządowe zasiłków na zaopatrzenie straży pożarnych w sprzęt oraz na organizację obrony przeciwpożarowej.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

1 Piątek — Dziś Nowy Rok. Jutro Makarego. Wschód słońca 7 m. 45. Zachód „ 15 m. 49.

Kina w Sosnowcu grają dziś

ZAGŁĘBIE: „Moja gwiazdeczka".
PAŁACE: „Skowronek".

× STOWARZYSZENIE ABSOLWENTÓW MIEJSKIEGO INSTYTUTU — KSZTAŁCENIA ABSOLWENTÓW W CHORZOWIE, oddział w Sosnowcu, zawiadamia swoich członków, że dnia 3 stycznia tj. w niedzielę o godz. 5 po południu, odbędzie się tradycyjny opłatek w Domu społecznym przy ul. Żytniej na który zaprasza uprzejmie wszystkich członków.

× ZARZĄD LEGII INWALIDÓW WOJENNYCH wojsk polskich im. gen. J. Sowińskiego kompania w Sosnowcu, zawiadamia niniejszym swych członków aby do dnia 5 stycznia 1937 r. złożyli legitymacje kolejowe — na ulgowe przejazdy — w tut. sekretariacie celem wysłania ich do poświadczenia na rok 1937.—

Teatr Miejski w Sosnowcu

Dziś, dnia 1 stycznia o godz. 16.30 ciesząca się wielkim powodzeniem komedia W. Bus-Feketego p.t. „PIENIĄDZ TO NIE WSZYSTKO" w której zasłużone oklaski zbierają pp.: Anusiakówna, Arciszewska, Cornobis, Gołaszewski i Krotke na czele zespołu.

Wieczorem o godz. 20.30 przebojowa komedia muzyczna R. Benatzky'ego p. t. „ROZKOSZNA DZIEWCZYNA". Piękne melodie, zabawne sytuacje, w które obfituje „Rozkoszna dziewczyna" przyczyni się napewno do osiągnięcia rekordowej liczby przedstawień. W rolach głównych występują pp.: Gołaszewska, Anusiakówna, Jasnorzewska, Liebekówna, Krotke, Cornobis, Fulde i inn.

Kasa czynna od 11—13 i od 15.
Telefon 61-203.

Przedsiębiorstwa państwow.

BĘDĄ PŁACIĆ PODATKI

Ukazało się dużej doniosłości rozporządzenie ministra skarbu, wprowadzające równouprawnienie przedsiębiorstw państwowych i przedsiębiorstw prywatnych w dziedzinie podatkowej.

Na podstawie tego rozporządzenia przedsiębiorstwa państwowe, nawet jeżeli służą wyłącznie dla potrzeb administracji państwowej, będą opłacały podatek obrotowy na zasadach ogólnych.

Od opodatkowania wyłączone są jedynie polskie koleje państwowe i ich urządzenia pomocnicze. Jeżeli jednak przedsiębiorstwo kolejowe nie pracuje wyłącznie dla PKP, podlega również opodatkowaniu na zasadach ogólnych.

PROGRAM RADIOWY

PIĄTEK 1 STYCZNIA 1937 R.

6.00 Sygnał czasu i kolęda „Nowy rok bieży". 6.03 „Płyta za płytą". 8.03 Muzyka w wykonaniu Zespołu Pawla Rynasa. 9.00 Transmisja nabożeństwa z kościoła św. Krzyża w Warszawie. 11.57 Sygnał czasu, hejnał. 12.03 Koncert rozrywkowy. 14.00 Koncert reklamowy. 14.20 „Frankowe Święta" — nowelka Stefana Gątarskiego. 14.30 Audycja dla dzieci. a) „Jasełka i kolędy, jakie były kiedyś" — gawęda Stanislawa Wasylewskiego. b) Piosenki dla dzieci w wykonaniu zespołu „Te 4". 15.00 „Świętych Pańskich Kalendarz" — gawęda. 15.15 Polska Kapela Ludowa Feliksa Dzierżanowskiego. 16.20 Rozmowa ks. kapelana Michała Rękasa z chorymi. 16.30 Powszechny Teatr Wyobraźni: Premiera słuchowiska Janusza Meissnera p.t. „Poczta świąteczna". 17.00 Muzyka ludowa (płyty). 17.30 Koncert w wyk. orkiestry mandolinistów, wyróżnionej na konkursie P. R. 18.00 Noworoczna pogadanka sportowa. 18.10 Opera „Carmen" Bizeta — w skróceniu (płyty). 19.00 „Dwie serenady" — koncert orkiestry smyczkowej Polskiego Towarzystwa muzycznego pod dyr. Adama Sołtysa. 19.35 Koncert solistów. Wykonawcy: Maryla Jonasówna — fortepian, Lidia Kmitowa, skrzypce, Tadeusz Łuczaj — śpiew. 20.55 Pogadanka aktualna. 21.00 „Wspomnienia z dawnych lat" — wielkie potpourri w wykonaniu Gizeli Rohatynerowej — sopran, Rudolfa Kuli — tenor i zwiększonej orkiestry Tadeusza Seredyńskiego. 22.00 „Skórka banana" — humoreska. 22.30 Do tańca gra orkiestra Guy Lombardo.

Ostatnie posiedzenie Rady miej. w Będzinie

w 1936 roku

Środowe posiedzenie Rady miejskiej w Będzinie przeciągnęło się do godziny 19.30 wiecz., a to tylko na skutek jałowej nierzeczowej dyskusji nad niektórymi punktami porządku obrad.

Na ostatnim posiedzeniu Rady przewodniczył wiceprezydent miasta p. Goc.

Na wstępie Rada uczciła pamięć zmarłego w tych dniach radnego **bp. Grosmana.** Po przyjęciu protokułu z ostatniego posiedzenia przyjęto do wiadomości reskrypt urzędu wojewódzkiego w Kielcach **o zatwierdzeniu na stanowisku wiceprezydenta p. T. Goca.**

Z kolei Rada upoważniła zarząd miejski do wystawienia weksli do wysokości 10 tys. zł.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa nabycia od Polskich Zakładów przemysłu cynkowego wierzytelności w kwocie zł. 35 tys. W swom czasie, na skutek zalecenia władz nadzorczych, jak wiadomo, przystąpiły do urządzenia piekarni mechanicznych. Podobną piekarnię postanowiono urządzić również w Będzinie. Zawiązano odpowiednią spółkę i wybudowano locum dla piekarni na **Mrowcach.** Zarząd miasta przystąpił do spółki z udziałem 4 tys. zł., które zostały zahipotekowane na IV miejscu. Do spółki weszły również Polskie Zakłady przemysłu cynkowego, które wyasygnowały na ten cel 35 tys. zł.

Budynek na Mrowcach **nie został odpowiednio zużytkowany** i obecnie znajduj esię on w opłakanym stanie.

Polskie zakłady przemysłu cynkowego zrezygnowały częściowo ze swego wkładu i zaproponowały zarządowi miasta nabycie go za 15 tys. zł.

Zarząd miasta postanowił nabyć budynek i umieścić tam jedną ze szkól powszechnych. Rada wniosek zarządu **zaakceptowała.**

W dalszym ciągu przyjęto do wiadomości sprawozdanie z rewizji dokonanej w rzeźni miejskiej przez delegata Związku rewizyjnego samorządu terytorialnego w Warszawie. Kontroler ów zaleca przeprowadzenie szeregu inwestycyj w rzeźni. Rada upoważniła również zarząd miejski do przenoszenia kredytów w budżecie na rok 1936-37., oraz przyjęła do wiadomości drobne poprawki w statucie podatku od kopalń węgla.

Dłuższą dyskusję wywołała sprawa **wysokości dodatku komunalnego do państw. podatku od nieruchomości.**

Po niecieakwej dyskusji dodatek ten uchwalono w dotychczasowej wysokości tj. 85. Bez dyskusji uchwalono w dotychczasowych normach dodatki do państw. podatków: gruntowego, od energji elektrycznej, od wyrobu i sprzedaży trunków i procentowych opłat stemplowych od akt notarialnych.

Po półtoragodzinnej dyskusji uchwalono przedstawiony przez zarząd miejski statut opłat za **urzędowe badanie zwierząt rzeźnych i mięsa.**

W związku z wejściem w życie od dzisiejszego dnia ustawy o uboju rytualnym ustalone zostały opłaty za oględziny i ubój, przy czym według okólnika wojewódzkiego opłaty za oględziny i ubój rytualny są wyższe w granicach do 50 proc. od opłat za ubój nierytualny.

Radni żydowscy bez względu na różnicę przekonań, solidarnie wystąpili przeciwko podwyższeniu opłat za ubój tytualny, czego domagał się ławnik Laskowski. Ponieważ dotychczas nie jest wiadomo jeszcze jaki kontyngent bydła otrzyma Będzin do uboju rytualnego, statut opłat opracowany przez zarząd miejski przyjęto.

Po wyczerpaniu porządku obrad ławnik Laskowski zgłosił nagły wniosek w sprawie niepotrącania podatku specjalnego urzędnikom Magistratu i zwrócenia pobranego. Gdyby zaś wyłoniły się kwestie natury formalnej, Rada upoważnia zarząd do wszczęcia odpowiednich kroków u władz nadzorczych.

Po zakończeniu obrad wiceprezydent Goc złożył Radzie życzenia noworoczne.

Opłaty pobierane

przez Izbę Przemysł.-Handl. w Sosnowcu

Ministerstwo przemysłu i handlu pismem z dnia 28 grudnia 1936 r. L. J. 15-60 zatwierdziło uchwałę plenarnego zebrania Izby przemysłowo - handlowej w Sosnowcu z dnia 28.X 1936 r. w sprawie nowej taryfy opłat za specjalne czynności wykonywane przez Izbę, nadmieniając, iż zatwierdzenie opłaty od zaświadczeń paszportowych ma charakter tymczasowy.

W związku z tym, Izba przemysłowo-hadlowa w Sosnowcu komunikuje, iż od dnia 2 stycznia 1937 r. będzie stosować następującą taryfę opłat za specjalne czynności, wykonywane przez Izbę:

1. Opłaty od podań o zezwolenie przywozu:

do	100 zł.	—	0.50 zł.	dla środków produkcji	—	0.50 zł.
„	200 „	—	1.50 „	„ „	—	1.50 „
„	500 „	—	4.— „	„ „	—	2.— „
„	1000 „	—	8.— „	„ „	—	3.— „
„	2000 „	—	15.— „	„ „	—	4.— „
„	5000 „	—	25.— „	„ „	—	5.— „
„	10000 „	—	30.— „	„ „	—	10.— „
„	20000 „	—	40.— „	„ „	—	15.— „
„	30000 „	—	50.— „	„ „	—	20.— „
„	40000 „	—	60.— „	„ „	—	25.— „
„	60000 „	—	70.— „	„ „	—	30.— „
„	80000 „	—	80.— „	„ „	—	35.— „
„	100000 „	—	90.— „	„ „	—	40.— „
ponad	100000 „	—	120.— „	„ „	—	50.— „

Jako podstawę do bliczania opłat na rzecz Izby od podań o zezwolenie na przywóz bierze się pod uwagę wartość zapotrzebowanego towaru, przyjętą do ustalania opłat na rzecz Min. przemysłu i handlu.

2. Za wystawianie zaświadczeń na uzyskanie zwrotu cła 2‰ od wartości wywiezionego towaru najmniej 1 zł od każdego zaświadczenia.

3. Opłaty od świadectw pochodzenia towarów Wzory i próby — zł. 1. Przy wartości towaru do zł. 100 — zł. 1, przy wartości towaru do zł. 300 — zł. 2, przy wartości towaru do zł. 500 — zł. 3, przy wartości towaru do zł. 1000 — 4 zł., powyżej 1000 — zł. 1‰, najmniej zł. 5, najwyżej zł. 200.

4, Za wystawianic zaświadczeń paszportowych i w sprawie wiz konsularnych: a) za zaświadczenie na uzyskanie paszportu na okres ważności w ciągu miesiąca zł. 5; b) za zaświadczenie na uzyskanie paszportu rocznego zł. 15; c) za zaświadczenie w sprawie wizy konsularnej jednorazowej zł. 15; d) za zaświadczenie w sprawie wizy konsularnej wielokrotnej zł. 25.

5. Opłaty od legitymacji dla komiwojażerów działających za granicą: legitymacja główna zł. 10, legitymacja dodatkowa zł. 5.

6. Opłaty za uwierzytelnianie odpisów lub poświadczenie podpisów: od odpisu względnie podpisu zł. 3.

7. Opłaty za parafowanie uproszczonych ksiąg handlowych zł. 3, ewent. sznurowanie zł. 2.

8. Opłaty za duplikaty wszelkich zaświadczeń zł. 1.

9. Opłaty za rejestrację umów o naukę w przemyśle zł. 2.

10. Opłaty, związane z sądem arbitrów, od wartości przedmiotu sporu 1% najmniej zł 30.

11. Opłaty od zaświadczeń osobno nie wymienionych, dotyczących obrotu handlowego i firm, a w szczególności: zaświadczeń na zniżkę celną, zaświadczeń dotyczących obrotu uszlachetniającego, opiniowania podań o zniżki celne, poświadczenia kursów walut, zaświadczeń katastralnych — zł. 5.

Uwaga: Informacje katastralne, z reguły bezpłatne, jeżeli pociągają za sobą większą pracę — faktyczny zwrot kosztów.

12. Za wystawianie zaświadczeń w sprawie cen zł. 3 od każdego zaświadczenia.

„Lwowski Wieczór Karnawałowy" W KATOWICACH

Tow. Rozwoju ziem wschodnich (okręg śląski) Koło lwowian w Katowicach urządza w dniu 9 stycznia 1937 r. „Lwowski Wieczór Karnawałowy" w sali Domu oświatowego w Katowicach ul. Francuska.

Czysty dochód z imprezy przeznaczony jest na bezrobotnych na G. Śląsku oraz na polskie cele kulturalno-narodowe we ziemi lwowskiej jak: budowa kaplic zakładanie bibliotek, wysyłka radio-aparatów, pomoce szkolne itd.

Wstęp tylko za zaproszeniami. Gdyby przez przeoczenie ktoś zaproszenia nie otrzymał proszony jest o zwrócenie się po takowe w Katowicach do p. inż. Zaremskiego Leopolda, ul. Dąbrowskiego 13, tel. 331-29.

Sądzić należy, że społeczeństwo Zagłębia, któremu leży na sercu „problem ziem wschodnich" poprze tę imprezę, tymbardziej, że program „Wieczoru" będzie urozmaicony artystycznymi atrakcjami.

× **ZABAWA KARNAWAŁOWA DZIENNIKARZY** wyznaczona na dzień 10 stycznia 1937 r. godz. 17, będzie jedną z największych atrakcyj tegorocznego karnawału. Mejscem zabawy będą salony recepcyjne Sejmu Śląskiego i Urzędu Wojewódzkiego. Wpisy na listę zaproszeń przyjmują redakcje: Polskiej Agencji Telegraficznej, Katowice 3 Maja 34 (tel. 305.65), „Polski Zachodniej", Katowice ul. Batorego 4 (tel. 337.67), miejskiego oddziału „Polonii" Katowice Mariacka 5 (tel. 328.21), „Kuriera Zachodniego", Sosnowiec ul. Piłsudskiego 4, (tel. 610.64), „Il. Kuriera Codziennego", Katowice ul. Mariacka 13, (tel. 306.53), „Expresu Ilustrowanego" Katowice, ul. Piastowska 9, (tel. 333.08) i „Expres Zagłębia" Sosnowiec ul. Teatralna 1-a. (tel. 616.92).

× **NOWE BLANKIETY PKO.** Z początkiem Nowego Roku w obrotach Pocztowej Kasy Oszczędności ma być wprowadzony nowy system przekazywania z tym, że opłaty za przesyłkę pobiera PKO od odbiorcy, tak, że nadawca niema obowiązku ich uiszczania. W związku z tym wprowadzone zostają specjalne blankiety nadawcze koloru pomarańczowego, na których poza normalnymi nadrukami znajdować się będzie zastrzeżenie „opłatę pobiera PKO" Przy nadawaniu tego rodzaju przekazu wpłacający zwolnieni są od uiszczania opłat manipulacyjnych na rzecz PKO.

× **„JASEŁKA POLSKIE" NA PIASKACH.** Staraniem KSMM. Pogoń, dnia 3 stycznia 1937 r. o godz. 18 w sali Towarzystwa „Sokół" na Piaskach zostanie odegrane „Jasełka Polskie" w 5 aktach.

Wieczór taneczny

NA KTÓRY WSZYSCY PÓJDĄ

We wtorek, dn. 5 bm. odbędzie się w salach Związku polskiego zawodowego pracowników przemysłowych i handlowych R.P. w Sosnowcu, przy ulicy Sienkiewicza 17-a wieczór taneczny, urozmaicony wieloma atrakcjami. Bilety wstępu 5 zł., akademickie 2 zł. Do tańca przygrywać będzie doborowy zespół muzyczny. Będzie również i bridż. — Stroje wizytowe. Wstęp tylko za zaproszeniami.

Dochód z zabawy przeznaczony na chrześcijański dobroczynny kredyt bez procentowy.

Sądzić należy, że miejscowe społeczeństwo polskie poprze tę imprezę i licznie stawi się na wtorkowym balu.

W skład komitetu zabawowego wchodzą panie: Budzyńska, Dzierzbicka, Ficenowa, Karszowa, Krajewska, Kobylińska, Kraupowa, Liedtkowa, Mildowa, Maubergowa, Moszczeńska, Pirszlowa, Stephanowa, Uniejewska, Wachlowska, Walewska Winnicka, Zwolińska, Żel[illegible].

—oOo—

× **KOMUNIKAT PLACóWKI SOSNOWIEC ZWIĄZKU POW.** Baczność Peowiacy! W dniu 3 stycznia 1937 r. zarząd Koła powiatowego organizuje — wspólną wycieczkę członków Koła i ich rodzin do warsztatów peowiackich p.n. Wspólna—praca, z referatem p. mecenasa Z. Chmielewskiego. Zbiórka w Sosnowcu o godz. 11 rano ul. 1 Maja 21. Następnie przypomina, że w dniu 6 stycznia 1937 r. o godz. 16 w Resursie dąbrowskiej odbędzie się wspólny opłatek peowiacki członków Koła. Podczas uroczystości wygłosi referat o POW. p. Jan - Rafał Kamiński.

× **WALNE ZEBRANIE KOŁA ABSOLWENTóW** gimn. Zrzeszenia Rodzicielskiego im. St. Wyspiańskiego w Sosnowcu odbędzie się dn. 4 stycznia (poniedziałek) o godz. 16 w I, a 16.30 w II terminie. Sprawy bardzo ważne.

Bezczelność i arogancja żydowska

nie zna granic

W tych dniach w Sosnowcu miał miejsce skandaliczny wypadek, który świadczy o niebywałym rozwydrzeniu niektórych żydów.

W portierni fabryki Czechowskiego w Sosnowcu oczekiwało kilku interesantów. Około południa do portierni przyszedł niejaki Chaim Fiszel, zam. w Sosnowcu ul. Piłsudskiego, który wszczął rozmowę z obecnymi, po czym kolejno z nimi się witał.

Obecny wśród interesantów p. Siewniak Józef odmówił podania mu ręki. Wówczas Fiszel odezwał się: „Jeszcze nastaną takie czasy, że Polacy będą żydów w d... całować".

Oburzony tym odezwaniem p. Siewniak złożył zameldowanie do prokuratora przy Sądzie okręgowym w Sosnowcu, który, po przeprowadzeniu dochodzenia przez sędziego śledczego, nakazał aresztowanie Fiszla.

Onegdaj Fiszel został osadzony w więzieniu będzińskim.

Prokuratura sporządziła akt oskarżenia przeciw Fiszlowi, który swym odezwaniem obraził naród polski.

Samobójstwo

zredukowanego listonosza

W nocy z ub. środy na czwartek zastrzelił się Stefan Płociński, zamieszkały na Dębowej Górze w Sosnowcu. Płociński przez dłuższy okres czasu był listonoszem. W ostatnich miesiącach zaniedbywał on się w pracy, to też został zredukowany.

Według krążących wersyj, Płociński podobno zakochał się nieszczęśliwie. Redukcja oraz nieszczęśliwa miłość popchnęły prawdopodobnie Płocińskie go do samobójstwa.

Policja prowadzi dochodzenie celem ustalenia przyczyn samobójstwa.

§ Z SALI SĄDOWEJ §

Skazanie komunisty

W Sądzie okręgowym w Sosnowcu toczyła się rozprawa przeciwko Menasze Grinszpanowi, bez stałego miejsca zamieszkania, oskarżonego o działalność wywrotową. Grinszpana zatrzymano, na podstawie rysopisu, w chwili, kiedy znajdował się na dworcu sosnowieckim.

Według poufnych informacyj, Grinszpan miał brać na terenie Sosnowca czynny udział będąc kierownikiem miejscowego okręgu KPP. Grinszpana jednak wkrótce wypuszczono z komisariatu, ponieważ przedstawił on dowód osobisty na inne nazwisko, wydany przez magistrat m. Warszawy.

Po upływie kilku dni okazało się, że dowód został sfałszowany, Grinszpan zaś karany był kilkuletnim więzieniem za agitację komunistyczną. Sprytny komunista i fałszerz nie długo się ukrywał. Schwytano go wkrótce w Katowicach, gdzie brał czynny udział w akcji wywrotowej.

Sąd skazał Grinszpana na rok więzienia. (o).

Wągrowate mięso

W warsztacie masarskim Jana Żelichowskiego w Porąbce zakwestionowano kilka miesięcy temu około 250 kg wągrowatego mięsa i wędlin. Żelichowski, chcąc się ratować przed grożącą mu karą, oświadczył, iż mięso to zostało mu w rzeźni znakowane przez lekarza weterynarii jako zdatne do użytku. Ponieważ okazało się to nieprawdą, nieuczciwego rzeźnika pociągnięto do odpowiedzialności karnej, a wczoraj stanął on przed Sądem okręgowym w Sosnowcu. Skazano go na 6 miesięcy aresztu. (o).

Pobili się o... 3 złote

Ulica Piotrkowska w Sosnowcu była niedawno temu widownią krwawego zajścia, jakie rozegrało się pomiędzy Stanisławem Konopką (Sosnowiec, Piotrkowska 9) a Stanisławem Liberą (Sosnowiec, Północna 25).

Posprzeczali się oni o 3 złote. Od słowa do słowa doszło do bójki, w czasie której Konopka chwycił siekierę i uderzył nią Liberę w głowę, rozbijając mu szklane oko. Skutki pobicia okazały się fatalne, gdyż odłamki szkła wbiły się Liberze w oczodoły, kalecząc go dotkliwie.

Epilog tej bójki rozegrał się przed Sądem okręgowym w Sosnowcu. Sąd skazał krewkiego młodzieńca na rok więzienia. (o).

Sanatoryjne leczenie

GRUŹLIKÓW PRZEZ ZUS.

W r. 1937 chorych do leczenia w sanatoriach przeciwgruźliczych kwalifikują ubezpieczalnie społeczne, które przyznają leczenie w zakresie gruźlicy płuc w stosunku do wszystkich osób uprawnionych do świadczeń.

W przypadku gruźlicy płuc wnioski o zastosowanie leczenia sanatoryjnego składać mogą wyłącznie: lekarz ubezpieczalni (domowy lub specjalista), lekarz przychodni przeciwgruźliczej i lekarz-rzeczoznawca z US. zawsze za pośrednictwem właściwego lekarza domowego.

Do leczenia sanatoryjnego gruźlicy płuc skierowani mają być zasadniczo tylko tacy chorzy, którzy wykazują objawy czynnego procesu gruźliczego przy niezbyt rozległych zmianach i dają nadzieję zupełnego wyleczenia lub przy najmniej długotrwałej kilkuletniej poprawy.

Nie nadają się zatem do leczenia przypadki, nie wykazujące objawów czynnego procesu gruźliczego, jak również przypadki zbyt ciężkie, nie rokujące poprawy.

—oOo—

× **JASEŁKA.** W piątek tj. dnia 1 stycznia 1937 r. w sali Ligi katolickiej w pl. „Schöna" przy ul. Chemicznej 12, sekcja sceniczna R. R. Koło Środula odegra „Jasełka". Ceny miejsc dla dorosłych od 49 gr. do 75 gr. dla dzieci i młodzieży szkolnej 25 gr. Początek o g. 16 i o 19.30. Dochód przeznaczono na budowę kościoła w Nowym Sielcu.

× **„JASEŁKA POLSKIE" W SOSNOWCU.** Koło grodzkie Związku podoficerów rezerwy w Sosnowcu na żądanie publiczności odegra jeszcze dwukrotnie „Jasełka Polskie". Przedstawienia odbędą się w Nowy Rok dnia 1 stycznia 1937 r. w sali Domu katolickiego przy ul. Prez. Mościckiego 15, punktualnie o godz. 3 po południu i o godz. 7 wiecz. Należy zaznaczyć, że wspomniane „Jasełka" ze względu na ich wysoki poziom zapowiadają się b. interesująco. Kto więc dotychczas „Jasełek" tych nie miał sposobności zobaczyć, niech skorzysta z okazji i niech spieszy do Domu katolickiego. Szczegóły w afiszach.

OFIARY

Zł. 10 (dziesięć) zamiast powinszowań Noworocznych na pomoc zimową dla bezrobotnych składają Z. Jacyniczowie.

Zł. 50 (pięćdziesiąt) składa N.O.K. w Sosnowcu na wpisy dla niezamoznych studentow.

Zł. 14.70 — na pomoc zimową dla bezrobotnych składa samorząd Szkoły im. B. Prusa.

Władys. Lewandowscy zł.. 10 (dziesięc) na najbiedniejszych do dyspozycji ks. kan. Raczyńskiego — zamiast życzen Noworocznych.

Zamiast życzeń Świątecznych i Noworocznych Drostwo Nasiłowscy składają zł. 10 na szpital dziecięcy w Zagłębiu.

T. Zawadzki na wpisy dla akademików składa zł. 10.

——oOo——

× **ZABAWA ŚWIERKOWA.** W sobotę dnia 9 stycznia 1937 r. w salach Domu społecznego w Sosnowcu (ul. Żytnia 10) urządza Związek zaw. pracowników umysłowych prz .i h. Zagł. Dąbr. Zabawę Świerkowa. Zabawa zapowiada się interesująco: do tańca przygrywać będzie pierwszorzędny zespół orkiestrowy, bufet obfity i tani, pięknie udekorowana świerkami sala. Na zabawę zaproszeni zostali liczni pracownicy umysłowi Zagłębia Dąbrowskiego. Dalsze zaproszenia otrzymać można u członków zarządu Związku, a także zamawiać można codziennie w godz. od 12.30 do 14. telefonicznie nr. telef. 62-900.

× **STRAJK W „PROTONIE".** Okupacyjny strajk w fabryce kabli i drutu „Proton" w Bedzinie trwa w dalszym ciągu. Przebieg strajku spokojny.

Z CAŁEJ POLSKI

ZAJŚCIA ANTYŻYDOWSKIE W BRZEŻEŃCU

Przed świętami Bożego Narodzenia doszło w miejscowości Brzeżeniec pow. radomskiego do zajść antyżydowskich gdzie bojkot przyjął ostre formy. Robotnicy Polacy zdemolowali żydowskie stragany, nie dopuszczając kupujących do sklepów żydowskich.

60 TYS. WIĘŹNIÓW W POLSCE

Dane opracowane przez zarządy więzienne i dla centralnych władz wymiaru sprawiedliwości, wykazują na dzień 29 grudnia rb. pewien wzrost przestępczości. Cyfra więźniów odbywających prawomocne wyroki, bądź też pozostających w areszcie prewencyjnym przekroczyła bowiem 60.000 osób, w tym 5.100 kobiet. W początkach ostatniego kwartału rb. liczba więźniów sięgała 57.000 osób.

B. POSEŁ KRADŁ DOLARY

W Tarnopolu dokonano senacyjnego aresztowania b. posła z BB. Ignacego Starzyka z zawodu kontrolera pocztowe go w Tarnopolu. Starzyk dopuszczał się systematycznej kradzieży dolarów amerykańskich z listów pieniężnych. Przeprowadzona rewizja w mieszkaniu b. posła ujawniła mnóstwo materiału kompromitującego. Starzyk został osadzony w więzieniu.

JESZCZE JEDNA SZKOŁA NIEMIECKA

Pomorski Urząd Wojewódzki wydał zezwolenie na budowę szkoły niemieckiej we Waldowie w pow. świeckim; do szkoły tej będzie uczęszczać 23 dzieci niemieckich.

Po drugiej zaś stronie granicy w tym samym czasie odebrano prawo nauczania kierownikowi szkoły polskiej w Skajbotach na Warmii — Hincowi, a na Pograniczu w Podmoklach zamknięto polską szkółkę. Komentarze naprawdę zbyteczne.

ZGON WETERANA.

W Bukownicy pow. kępińskiego zmarł ostatnio jeden z najstarszych weteranów powstania 1863 roku, w wieku 93 lat, śp. Jan Sierański.

SYMPATYCZNY OBRAZEK.

Harcerze równieńscy zapoczątkowali w tym roku piękny zwyczaj, który zasługuje na to, aby się stać powszechnym w Polsce. W przeddzień świąt Bożego Narodzenia wszyscy policjanci pełniący w owym czasie służbę na ulicach m. Równego otrzymali od harcerzyków drobne podarki świąteczne oraz życzenia przy opłatku, którym łamano się na rogach ulic ku uciesze licznych gapiów. Harcerstwo dało tym samym wyraz sympatii i wdzięczności dla policji, pełniącej swą ciężką służbę. W okresie świątecznym harcerstwo równieńskie ofiarowało szpitalowi Czerwonego Krzyża w Równem bibliotekę, składającą się z 200 tomów, przeznaczoną dla chorych. Książki zebrane zostały wśród harcerzy i społeczeństwa.

NIEMCY KUPUJĄ ZIEMIĘ NA POMORZU

Stan posiadania Niemców na Pomorzu rozszerza się ostatnio z nienaturalną szybkością. Niedawno Walter Schneuinhaupt kupił w Tuszewie gospodarstwo od niejakiej Jakubowskiej. Zwraca uwagę fakt, że gospodarstwo nie było zadłużone, było dobrze zagospodarowane i zabudowane, przy czym, co waż niejsze, gospodarstwo jest położone tuż przy lotnisku.

Społeczeństwo polskie powinno wszelkimi metodami przeciwdziałać podobnym, bardzo niebezpiecznym wypadkom, a rząd polski również powinien otoczyć polski stan posiadania.

TRAGICZNA ŚMIERĆ 5-LETNIEJ DZIEWCZYNKI

W mieszkaniu przy ul. Starodębskiej we Włocławku, podczas nieobecności domowników, 5-letnia Felicja Skwarczyńska zapaliła świeczki na choince. W pewnej chwili zapaliło się na niej ubranie wskutek czego uległa silnemu poparzeniu i w pół godziny zmarła.

Śmiertelne zapasy z niedostępnym szczytem

Liczne ofiary nie odstraszą dalszych śmiałków

Ponury rozgłos uzyskało w tym roku, ogromne 1800 metrowe urwisko północnej ściany Eigeru (3974 m.), alpejskiego szczytu położonego w Szwajcarii. Pionowa ta niemal ściana, pokryta pancerzem lodowym, odstraszała najśmielszych alpinistów przez długie lata. Gdy jednak prawie wszystkie zerwy alpejskie zostały już zdobyte i na nią przyszła kolej.

Dwóch młodych Bawarów, A. Kurz i A. Hinterstoisser wyrusza na zdobycie ściany wczesnym latem b.r.

Nie odstrasza ich śmierć

poprzedników, również Bawarów K. Mehringera i M. Sedlhayra, którzy 23 sierpnia zeszłego roku, pierwsi odważyli się zaatakować tę ścianę.

W ścianie górskiej, która odeprze atak ludzki jest coś przyciagającego, To też Kurz i Hinteustoisser, gdy po biwaku w ścianie stwierdzili, że pianowaną drogą nie uda się wedrzeć na szczyt, zawracają, lecz z myślą o dalszym ataku.

Na dole spotykają się ze starymi znajomymi. Byli to monachijczycy, Angerer i Rainer. Postanawiają teraz wspólnie wyruszyć.

19 lipca, odmienną drogą, czwórka ta wchodzi w ścianę. Już pierwszego dnia

lawina kamienna rani

odpryskami skalnymi Angerera. Rany nie okazały się groźne, więc posuwano się dalej, choć wolniejszym już nieco tempem.

Całą wyprawę obserwowali z „okna" skalnego, będącego bocznym wylotem tunelu, którym prowadzi wewnątrz masywu Eigeru, sławna kolejka górska na Jungfrau-joch, przewodnicy szwajcarscy. Od nich też dowiedziano się przebiegu tragedii.

Czwórka alpinistyczna posuwając się w górę, dotarła wyżej niż ich nieszczęśni poprzednicy z roku zeszłego. Jednakże po biwaku 20 lipca, kontuzjowany Angerer czuje się gorzej. To też z jednym towarzyszem pozostaje na miejscu, gdy tymczasem Kurz z drugim uparcie atakują dalej.

Teren staje się coraz cięższy, tak że do południa pokonywuja oni zaledwie 100 m. Po południu pogoda psuje się. Decydują się na odwrót. Schodzą więc i razem z pozostawionymi towarzyszami rozpoczynają zjeżdżać na linach. Jednakże do wieczora opuszczono się tylko o 300 m. niżej biwaku.

W nocy zrywa się huragan, który przynosząc śnieżycę obsypuje ścianę świeżym śniegiem i uniemożliwia wprost schodzenie. Wyczerpani ciężkim noclegiem, alpiniści usiłują jednak kontynuować odwrót. Jednakże zgrabiałe ręce z trudem utrzymują się olodzonej skały. Jeden z

uczestników odpada od skały

i w mgnieniu oka ginie za przewieszonymi spasztami. Kilkaset metrów niżej, na białym śniegu pod skałami. ujrzała trójka pozostałych ciało potrzaskanego towarzysza.

Dalsze posuwanie się w takich warunkach, groziło podobną śmiercią wszystkim. To też rozpoczęto wołanie o pomoc. Trzech przewodników szwajcarskich, usłyszało w „oknie" okrzyki i ruszyło na pomoc. Szalejąca nadal burza nie pozwoliła im przetrawersować do nieszczęśliwych.

Pomoc musiała zawrócić.

I znów nadeszła noc. Noc z 21 na 22 lipca. Kurniawa całą noc nie ustawała uspakajając się dopiero nad ranem. Gdy wraz z promieniami słońca, mgła odkryła ścianę, przewodniczący dojrzeli ich. Ale żył już tylko jeden Kurz. Kilka metrów nad nim wisiał na haku nawpół przysypany śniegiem, zmarzniety trup jednego z towarzyszy. Poniżej na linie, drugi trup. Sam Kurz ledwo trzymał się przy życiu.

Czterech przewodników rozpoczęło trawers w stronę pozostałego przy życiu alpinisty. Jednakże niezwykle trudny teren, uniemożliwiał im dotarcie do Kurza. Znajdowali się o 100 m. ponizej zupełnie olodzonej zerwy nad którą tkwił nawpół już żywy Kurz. Wyczerpany przez walkę z mrozem i głodem, a w dodatku o odmrożonym i zupełnie już bezwładnym jednym ramieniu.

Odpowiadał jednak na ich wołanie. Zapytali się go. czy może odciąć nieżywych swych towarzyszy i na powiązanych razem linach zjechać do nich.

Manipulowanie jedną ręką nie było zbyt łatwe. Po długim dopiero czasie koło przewodników przeleciały dwa sztywne ciała ludzkie.

Kurz przyczepiwszy się do liny karabinkiem, zaczął zjeżdżać. W ten sposób opuścił się na całą długość powiązanych razem lin. Od swoich wybawców znajdował się zaledwie o 3 m.

Ale napięta do ostatnich granic jego żelazna wola, utrzymująca go tak długo przy życiu, nie wytrzymała już. Widząc 3 m. od siebie ocalenie, ostatnim wysiłkiem wyszeptał jeszcze: „Nie wytrzymam dłużej". I na linie zawisł trup ostatniego uczestnika wyprawy.

Kurz, Angerer, Hinterstoisse i Rainer i wielu, wielu innych to bohaterowie tej bezinteresownej i szlachetnej walki którą toczą alpiniści z lodowo-skalnymi gładziznami szczytów górskich. I mimo tak licznych ofiar, sport ten nie upada, gdyż zawsze znajdują się ludzie, którzy w dzisiejszym, zmechanizowanym życiu, jedynie w prawdziwej, a jednocześnie bezinteresownej walce, mogą się wyżyć całkowicie. A kogo ten skalny świat weźmie w swoje posiadanie, i pasję zdobywczą swą zacznie zaspakajać na górskich zerwach, ten pozostanie górom wierny do śmierci.

To też wątpić należy, czy wydany po tym dramacie, oficjalny zakaz rządu szwajcarskiego atakowania pn. ściany Eigeru, zatrzyma alpinistów w ich zdobywczym pochodzie.

W miejscowości Balie nad dolną Elbą w czasie ostatnich świąt Bożego Narodzenia spłonął stary, historyczny kościół którego szczątki widzimy na zdjęciu. Pożar powstał od nieostrożnej świecy.

— Wstań, Waciu, zdaje mi się, że włamywacz!

— No i, przecie nie zechce się tu położyć.

Ze sportu

ŻTGS MAKABI — POL. KS

W nadchodzącą niedzielę odbędzie się w Sosnowcu w sali kina „Eden" o godz. 11.30 rano spotkanie pięściarskie między ŻTGS Makabi a Pol. KS z Sosnowca z cyklu rozgrywek o mistrzostwo klasy B ŚlOZB.

Spotkanie rewanżowe obu drużyn odbyło się na początku stycznia, jednak wskutek myinego rozstrzygnięcia sędziego jednej z walk, kierownictwo Makabi wycofało drużynę z ringu, zakładając jednocześnie protest. ŚlOZB uznając słuszność protestu nakazał powtórzenie całego meczu, wyznaczając termin 3 stycznia.

Sam mecz ma znaczenie czysto formalne, gdyż Makabi już przed świętami zdobyła definitywnie tytuł mistrza klasy B ŚlOZB. Powyższe spotkanie będzie miało charakter o moralne mistrzostwo klasy B.

To wszystko pachnie
przygotowaniami wojennymi

Rząd niemiecki wydał do ludności odezwę, w której zwraca uwagę, iż pomimo wielokrotnych apeli kierowanych do społeczeństwa, w śmietnikach nadal znajdowane są duże ilości zmarnowanego chleba. Oficjalna odezwa w tej sprawie oświadcza, że „Kto wyrzuca chleb, jest szkodnikiem narodu".

Władze kompetentne zwróciły również uwagę na nieekonomiczne dodawanie zbyt wielkich odcinków materiału przez krawców przy dostarczaniu klientom uszytych garniturów. Wobec tego ustalono przepisową wielkość tych odcinków: 20 na 25 cm. Zarządzenie to zapobiec ma marnowaniu materiałów włókienniczych.

Charakterystyczne również dla obecnej sytuacji aprowizacyjnej w Rzeszy sceny, obserwowano w ostatnich dniach świąt na granicy polsko - niemieckiej. Niemal każdy z podróżnych, wracających do Niemiec, wiózł mniejszy lub większy zapas artykułów spożywczych — w szczególności masła, jaj i bitego drobiu.

Władze celne niemieckie nie stawiały trudności temu importowi „okolicznościowemu", pobierając jednak skrupulatnie cło. Do zwiększenia tego importu przyczyniły się niewątpliwie ostatnie braki i ograniczenia na rynkach niemieckich.

Podczas postoju pociągów na niemieckiej stacji granicznej, tworzyły się ogonki przed kasą placówki celnej. Oglądano i ważono przywiezione przez podróżnych kaczki, kury, bloki masła i t. p.

Ratujmy bezrobotnych od zimna i głodu. Ofiary pieniężne składać należy na Konto PKO Nr. 70.200 Pomoc Zimowa. Ofiary w naturze w miejscowym Komitecie.

Do portu w Alicante zawijają prawie co dnia parowce sowieckie, przywożąc dla czerwonego rządu w Hiszpanii sprzęt wojenny. — Na zdjęciu widzimy niedawno zatopiony u brzegów Hiszpanii przez tajemniczą łódź podwodną sowiecki okręt „Komsomoł", który przywiózł do Alicante transport samochodów sowieckich.

W minionym okresie świątecznym zwracała powszechną uwagę na wystawach paryskich zabawka dla dzieci, przedstawiająca słynną linię Maginota.

DROBNE OGŁOSZENIA

KUPNO i SPRZEDAŻ

DOM
nowy czynszowy 10% dochodu, 14 lat wolny od podatków, dwa piętra, 34 ubikacji, skanalizowany sprzedam zaraz, Moniuszki 2-a, gospodarz. 7351

DOM
do sprzedania (może być kupiona połowa) przy ul. Miłej 5. W domu tym znajduje się sklep spożywczy i piekarnia ze sklepem. Piekarnia ze sklepem zaraz do objęcia po kupnie. Wiadomość: Fr. Kiepura, Krynica zdrój Hotel „Patria". 7524

SKLEP
w dobrym punkcie nadający się na hurt i detal do sprzedania z powodu małego kapitału, lub przyjmę spólnika z większym kapitałem. Wiadomość: Filia Będzin. 7594

PLAC
pod budowę położony w okolicy ulic Siennej i Łowiej w Sosnowcu o przestrzeni 58 prętów kwadratowych do sprzedania. Wiadomość Sosnowiec, ul. Sienkiewicza Nr. 17-a codziennie w godzinach od 18 do 20, lub tel. 613-02. 7388

DOM
8 piętrowy sprzedam, dochód 700 zł., cena 60.000, tel. 6 13 05. 7580

SYPIALNIA
solidnie wykonana zaraz do sprzedania. Sosnowiec, Mazowiecka 3 Kuleszа. 7598

Nadeszły
MODELE KAPELUSZY WIECZOROWYCH oraz MODELE KAPELUSZY NARCIARSKICH
MAGAZYN MÓD **„Wiktoria"**
Sosnowiec, ul. 3-go Maja 23.

MASZYNY
do szycia jak nowe. Mereżkarka 250 zł. Singera damska 65 zł. Rastgassera nowa 160 zł. Sosnowiec, 3-go Maja 11-a, Oderberg. 7440

TAPCZANY OTOMANY KOZETKI MATERACE
Wszelkie reperacje poleca
ZAKŁAD TAPICERSKI J. MALINOWSKIEGO
Sosnowiec Mariacka 7.

HERBACIARNIĘ
sprzedam w bardzo ruchliwym punkcie w Sosnowcu, Piłsudskiego 50. 7393

ZAKŁAD
odnawiania używanych kurtek skórzanych kupi kilka kurtek skórzanych starych do celów reklamowych. Sosnowiec, ul. Piłsudskiego Nr. 110. 7585

LOKALE

5 i 3 POKOI
z wygodami III p. front do wynajęcia. — Sosnowiec, Warszawska 6. 46

4 POKOJOWE
mieszkanie I lub II piętro, wygody, — tel. 6 13 05. 7581

POKÓJ
do wynajęcia, centralne ogrzewanie. Wiadomość: Wspólna 4 m. 1. 7609

DO WYNAJĘCIA
w centrum pokój umeblowany z całodziennym utrzymaniem lub bez Kołłątaja 15 m. 1. 7591

2 POKOJE
z kuchnią z wygodami na 1-szym piętrze zaraz do wynajęcia. Narutowicza 19. 48

POKÓJ
umeblowany z osobnym wejściem i całodziennym utrzymaniem. Aleja 19 m. 8. 7588

DO WYNAJĘCIA
pokój z kuchnią I-sze piętro od zaraz. Sosnowiec, Piłsudskiego 58. 7589

DO WYNAJĘCIA
w gmachu P. Z. Z. P. P. i H. Rz. P. w Sosnowcu, ul. Sienkiewicza Nr. 17-a od 1 lutego 1937 r. lokal parterowy o 3 ubikacjach z wszelkimi wygodami nadający się na biuro, lecznicę, sklep i t.p. oraz tamże od zaraz garaż. Wiadomość codziennie na miejscu w godzinach od 18 do 20 lub tel. 613-02. 7387

POSADY i PRACE

2 CHŁOPCY
zdrowi, muzykalni do lat 17 z 7 oddziałami szkoły, po krótkim przeszkoleniu zostaną przyjęci na dobrych warunkach. — Oferty do Adm. K. M. w Siewierzu. 7584

DŁUGOLETNI
buchalter - bilansista i korespondent poważnych firm poszukuje posady stałej lub dorywczej. Specjalność: prace bilansowe i nowoczesne systemy księgowań. Oferty do Administracji pod „Buchalter". 7571

KOBIETA
z maglem ręcznym poszukuje od zaraz do prania w dużym domu. Łaskawe zgłoszenia do Administracji. 7558

Nauka i Wychowanie

RUTYNOWANA
nauczycielka udziela lekcji konwersacji języka niemieckiego. — Zgłoszenia do Administracji pod „Niemiecki Nr. 94". 7547

BEZPŁATNY
reklamowy kurs nowoczesnego kroju szycia, modelowania. Pracownia sukien Anna Szczepańska — Sosnowiec, Wawel 8. 7579

DŁUGOLETNIE
Żeńskie Kursy kroju, szycia, modelowania — Florentyny Stypułkowskiej Sosnowiec, Piłsudskiego 50. Krój najnowszy. Wyucza się wszelkich robót krawieczyzny. Zapisy codziennie. Absolwentkom świadectwa prawne. 7587

ŻEŃSKIE
Kursy kroju, szycia i bieliźniarstwa Natalii Stypułkowskiej Sosnowiec, Piłsudskiego 14, tel. 624 98. Kancelaria przyjmuje zapisy na nowy kurs. Absolwentki po ukończeniu otrzymują świadectwa prawne. 7586

ZGUBIONE DOKUMENTY

PORTFEL
zawierający książkę wojskową zgubił Edmund Malik. Łaskawy znalazca zwróci za wynagrodzeniem: Sosnowiec, Rzeczna 1. 7545

UNIEWAŻNIAM
zagubioną książkę wojskową wraz z kartą mobilizacyjną, wydaną przez P. K. U. Zawiercie Podsiadło Antoni Tugasówka, gmina Kromołów. 74

Mamusiu!
Już czas! prosimy tranu ale tylko dobrego!
Oryginalny świeży, witaminowy tran leczniczy
Emulsję tranową, Sanarol oraz inne odżywki dla dzieci i dorosłych 7207
POLECA
SKŁAD MATERIAŁÓW APTECZNYCH i FARB
M. JAGIEŁŁOWICZ i SKA
SOSNOWIEC 3-GO MAJA 7.

Dosiego Roku! To przecież oznacza
życzenie, abyś był wesół i młody,
Niech droga życia na grudę nie zbacza,
Miej dużo ładu w domu i wygody.

Chcesz dojść do tego, słuchaj dobrej rady,
Chyba najlepszej spośród rad tysięcy:
Jeśli rozsądek masz nie od parady,
Kup elektrycznych naczyń jak najwięcej.

Jak czarodziejską odgoniony laską,
Zniknie gosposi niejeden frasunek,
Gdy mieć kuchenkę będzie i żelazko,
Najmilszy na Rok Nowy podarunek.

Czas przestarzałe odrzucić nawyki,
I to wnet usnąć bez zbytecznych nauk,
Co elektryczne: imbryki, piecyki,
No i koniecznie radiowy aparat.

Wtedy bez trudu i kosztów ogromu,
W czystości wielkiej i w świateł potoku,
Radośniej dojdzie do Waszego Domu
Najszczerszych życzeń głos: Dosiego Roku!

ELEKTROWNIA OKRĘGOWA w Zagłębiu Dąbrowskim, S.A.

UZDROWISKA

BYSTRA-WILKOWICE
Willa „Wypoczynek" rozpoczęła sezon zimowy. Pokoje ciepłe. Odżywianie obfite, smaczne. Telefon 39. 7281

ZAKOPANE
pensjonat „Wawel" — Krupówki, obok parku otwarty pod zarządem Jadwigi Płodzyńskiej. Wszelkich informacyj udziela się listownie. 692

FIRMA 7578
„Źródło Mebli"
SOSNOWIEC, ul. 3 Maja 11 a
naprzeciw dworca
życzy wszystkim swoim P. T. Szanownym Klientom POMYŚLNEGO NOWEGO ROKU.

Posiada stale na składzie wielki wybór wszelkich mebli na b. dogodnych warunkach.
P.S. Przyjmujemy Pożyczki: Narodową i Inwestycyjną.

Reklama jest dźwignią handlu!

Masz zamiar przeprowadzić się?
CHCESZ UNIKNĄĆ KŁOPOTÓW ZWIĄZANYCH Z PRZEPROWADZKĄ?
ZAJDŹ DO **„WYGODY"**
Sosnowiec, ul. Piłsudskiego 48.
tel. 10-14.

Różne

B. Felczer
Szpitala św. Łazarza w Warszawie
H. Rudzińska przyjmuje w godzinach od 15 - 20, Dąbrowa Górnicza, ul. Kościuszki Nr. 2. 2141

CELEM
zaprowadzenia na rynkach nowości niebywałych bardzo pokupnych przyjmę wspólnika z kapitałem od trzystu złotych. Wiadomość — biuro Sosnowiec, Małachowskiego 14. 7383

WSZYSTKIM
miłym bywalcom z okazji Nowego Roku życzą wszystkiego najlepszego — Szczerkowie.
W dniu 31 bm., 1, 2, 3 stycznia 1937 r. urządza się ŚWINIOBICIE, na które uprzejmie zapraszam Szan. Klientelę. Z poważaniem Ryszard Szczerek mistrz sztuki kulinarnej. 7561

ONDULACJĘ
trwałą wykonuje solidnie Pytlik, Środula, Okrzei 24. 7544

BIURO
PISANIA PODAŃ do władz Administracyjnych. Przepisywanie Maszynowe
Karola Stankiewicza.
w Sosnowcu, ul. 3 Maja 18 m. 1, przy dworcu kolejowym, obok przystanku autobusowego. 7526

BIURO WYWIADOWCZE
Instytut Detektywów Prywatnych, załatwia szybko i dyskretnie — wywiady, obserwacje matrymonialne, sprawy alimentacyjne, spadkowe, wykrywa zaginionych i ukrywających się. Wiad. M. Białuski, Mysłowice — skrytka pocztowa 2. 7

Nowoczesna reklama i dekoracja
Telefonuj: 62.820. Fachowe porady **bezpłatnie.** 491

Najserdeczniejsze życzenia zasyła Szanownym Klientom Pracownia
Butów
oficerskich, dyplomowany mistrz z Warszawy
Górski
Będzin, 1-go Maja 4, blok A m. 44. 7590

PRACOWNIA
kołder przyjmuje zamówienia z własnych i powierzonych materiałów oraz stare kołdry przerabia — Sosnowiec 3-go Maja 5, w podwórzu — Maria Gwizdowska. Tel. 62873. 7209

DZIŚ **KINO „ZAGŁĘBIE"**
SHIRLEY TEMPLE
Zaprasza wszystkich swoich sympatyków na swój najlepszy film
„Moja Gwiazdeczka"
Nadprogram: Ciekawa groteska „Amerykańskie Radio"
Początek seansów: 3.30, 5.30, 7.30, 9.30.
UWAGA: O godz. 11.30 poranek z filmu **„Będzie lepiej"**

KINO „Palace" w Sosnowcu ul. Warszawska 2.
DZIŚ
ULUBIENICA PUBLICZNOŚCI
Marta Eggerth-Kiepurowa
W najnowszej węgierskiej operetce p.t.
„SKOWRONEK"

SOSNOWIEC — Redakcja: Piłsudskiego nr. 4 Tel. 61064. Skrytka pocztowa 62. Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 61673
Redaktor naczelny przyjmuje od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.
Rękopisów redakcja nie zwraca.

Ogłoszenia: Wiersz milimetrowy jednołamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalt przed tekstem i w tekście 70 mm., za tekstem 35 mm.; w niedziele i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzeganie miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

SERYJNE DROBNE OGŁOSZENIA.
Po 10 wyrazów w każdem kosztują:
30 drobnych ogł. 20 zł.
20 drobnych ogł. 13.00 zł.
10 drobnych ogł. 7.00 zł.
5 drobnych ogł. 4.00 zł.
Za każdy wyraz dodatkowy ... po 5 gr.

Oddziały „Kurjera Zachodniego": BĘDZIN, Małachowskiego 7. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRODZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. ŁAZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordaszewskiego. — STRZEMIESZYCE, księgarnia W. Bagińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, Fr. Cacoń. — MYSZKÓW, kiosk St. Jaworskiego. — PILICA, rynek, Jaworski. — CZELADŹ, Wieczorkowa, Staszica 27, KAZIMIERZ — PORĄBKA, ul. Wiejska 15, Leon Mączka.

REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — — DRUK „KURJERA ZACHODNIEGO" W SOSNOWCU PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYJEWSKI